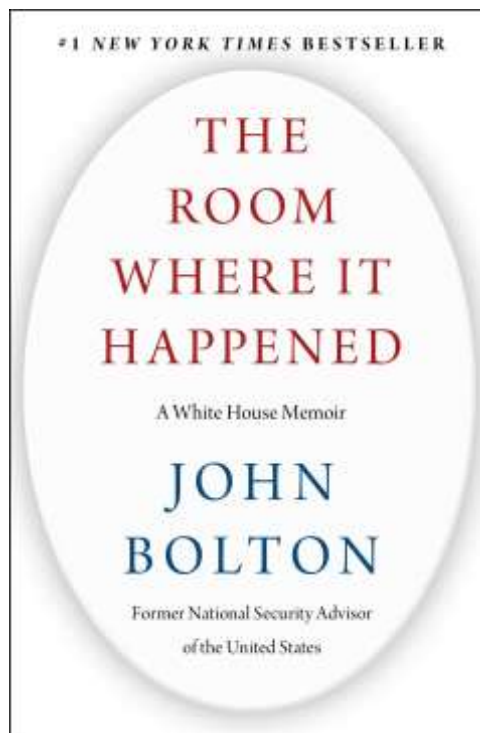

Inför presidentvalet i USA – republikaner vänder Trump ryggen

Trump har en trogen kärnväljarskara som verkar acceptera nästan vilka dumheter som helst som kommer ur Trumps mun, t ex det fullkomligt groteska förslaget att injicera rengöringsmedel för att bli kvitt Corona-viruset. Det handlar mer om tro än vetande, djupt rotad misstänksamhet mot press och ”etablissemang”, reaktionära fördomar om invandrare och färgade m m.

Men det finns också republikaner som börjat inse att Trump inte är en seriös president och att hans okunnighet, ombytthet och de ofta upplossande konflikterna med hans egna ministrar och andra medhjälpare gör att han amerikanska intressen och inflytande i hela världen riskerar att allvarligt skadas, vilket kan leda till stora ekonomiska och politiska problem.

Ett aktuellt exempel på detta är den f d nationella säkerhetsrådgivaren John Bolton, som avgick i september 2019 efter konflikter med Trump om främst utrikespolitiska frågor och sedan skrev en mycket Trump-kritisk bok, *The Room Where It Happened*, som kom ut för ett par månader sedan.

Vi återger nedan två texter som belyser dessa problem. Den första skildrar den växande anti-Trump-stämningen bland republikaner i stora drag, medan den andra handlar om en Trump-kritisk bok, skriven av en brorsdotter till Trump,

Martin F

Steven De Foer: Republikaner mot Trump En strid med lika vapen

För första gången det sista århundradet har det i USA uppstått en situation då betydelsefulla röster i ett parti samlats för att verka och uppmana till att lägga sin röst på det motståndarpartiets presidentkandidat. Två organisationer i det republikanska partiet bekämpar med egna medel Donald Trump. ”Tyvärr är det nödvändigt, ja det är nödvändigt;”

Kellyanne Conway och dottern Claudia.

Ifall du ibland tyckt att politik blivit påfrestande vid kaffebordet i familjen, ta dej en funderare över familjen Conway. Fadern George och modern Kellyanne har alltid varit republikaner och trogna toppuppbackare till president Donald Trump. Idag är det annorledes. George, som är advokat, är numera en av grundarna av anti-Trumprörelsen *The Lincoln Project*, medan frun Kellyanne fortfarande är en av Trumps främsta rådgivare. Deras dotter Claudia har sällat sig till fadern och med sina 1500 000 efterföljare på Twitter och TikTok sprider hon uppmaningen "rösta bort den förskräcklige Trump". Modern Kellyanne blockerade dotterns tillträde till hennes sociala media på vilket dottern svarade med att be vänsterprofilen Alexandria Ocasio-Cortez om att adoptera henne. Det kan inte vara långtråkigt i familjen Conway.¹

Dagens Förenta stater är, med de allt större motsättningarna mellan demokrater och republikaner, långt ifrån "förenade". Och oenigheten växer i det republikanska partiet. När det dessutom tycks som om chansen att Trump i november är förloraren, då slipas knivarna allt vassare. Det är mer än tydligt att republikanska kandidater till kongressen, som också väljs den 3 november, undviker namnet Trump i sina valkampanjer. 2016 var racet ett annat, man ville visa sig som Trumps bästa vän.

Trump ligger, räknat på hela landet, efter med närapå 10 procent visavi sin konkurrent demokraten Joe Biden. I de s.k. swingstaterna ligger han också efter, och i de traditionella fästena Georgia och Texas vacklar stödet. Med därutöver en dramatisk spridning av Covid-19-pandemien och på stället marsch i återupplivandet av den amerikanska ekonomin behövs det en otrolig blunder av Biden eller något än mer spektakulärt i oktober för att vinden skulle vända till Trumps fördel.

Det är allt fler tongivande republikaner som samlas mot Trump och detta i ett omfång som inte setts i USA:s efterkrigshistoria. Det enda jämnförbara motståndet mot en sittande president var de ungas protest mot ett återval av den demokratiska presidenten Lyndon B. Johnson på 1960-talet p.g.a. kriget i Vietnam. Johnson drog tillbaka sin kandidatur.

Vad som sker är inget knorrande ute i marginalen såsom det var vid presidentvalet 2016. *Republican Voters Against Trump* och *The Lincoln Project* har samlat en hyfsad budget. De visar sina skickligt gjorda videor på TV och i sociala media, som är så strategiskt uttänkta, att de blir dagens snackis istället för de innehållsmässigt förutsägbara filmerna från Trumps och Bidens miljonslukande åsiktsmaskinerier.

¹ Denna familjekonflikt inför öppen ridå ledde till att Kellyanne nyligen såg sig tvungen att avgå som presidentrådgivare och båda makarna Conway har beslutat att träda tillbaka från den aktiva politiken. De kommer istället att ägna sig åt familjen och dess framtid.

Liksäckarna

Trumps reaktion är allt annat än klyftig. Han jagar upp sig själv gång på gång, i synnerhet av videor från *The Lincoln Project* vilket medför att han bara förvärrar, även den minsta kritik. Var och en av de ursinniga tweeten från Trump gentemot dessa ”Rinos” (republikaner endast till namnet) får till effekt att än fler lockas till att titta på dem.

För de är tillintetgörande och inte alls svårfattliga. En av videona från *The Lincoln Project* visar oräkneliga liksäckar med Trumps röst i bakgrunden där han kallar coronasmittan ett påhitt samtidigt som liksäckarna tar formen av den amerikanska flaggan medan texten ”100 000 dead Americans. One wrong president” visas till ljudet av en snålvind som pinar över en kyrkogård.

En annan video börjar som om den vore en dokumentär över hjältemodet under det andra världskriget och slutar med bilden av en veteran i en respirator. Facebook satte etiketten ”delvis oriktig” på en annan video där Trump framställdes som den ende ansvarige för hur coronakrisen hanterats.

I filmsnuttar frågas hur det står till med Trumps fysiska och mentala hälsa och man betonar i ett videomontage att han egentligen är en Vladimir Putins nickedocka och man visar hur modlöst han dröp av från sitt floppade megarally i Tulsa. De petar i hans hyperkänsliga ego och driver upp amerikanernas rädsla över vad de kan vänta sig av en Trump i framtiden. Taktiken är ytterst aggressiv och står långt ifrån den stil som utmärker demokraternas kampanjledare, vilka genomgående är mer nyanserade och som lägger mer tyngd på vad deras egna planer betyder för framtiden.

Ligger det en vinstlott i Trumpkritikernas tilltag? Kommer Trumpväljare att ändra sitt tidigare val. Kritiker menar att det i dessa hyperpolariserade tider inte är sannolikt att ett större antal republikaner kan förväntas rösta på en demokrat.

Peter Wehner, en av de mest handlingsinriktade konservativa Trumpkritikerna, är övertygad om att de kan spela en avgörande roll. Wehners karriär i det republikanska partiet tog sin början som medarbetare till presidenten Ronald Reagan. Han var senare talskrivare åt president George W. Bush. Vid presidentkandidatvalen 2016 var han den första av topprepublikanerna som svor en ed att han aldrig skulle rösta på Donald Trump. ”Jag stod för Marco Rubio” säger Wehner i telefon. ”Men det kändes som att många skulle rösta på Trump om det var nödvändigt för att slå Hillary Clinton. I mitt upprop då sa jag att jag aldrig skulle rösta på någon som hade en så störd personlighet, är en sjuklig lögnare, inte har det minsta intresse av en regering, har råhet och ilska som sitt varumärke och sprider de galnaste komplott-teorierna. Jag har förlorat vänner på det men något måste göras.”

Att ha sett Trump förändras till ”en förbittrad karikatyr av sig själv” har bara förstärkt Wehner i sin övertygelse. ”Vi är vittnen till presidentskapets pågående intellektuella och moraliska nedmontering. Det finns inte ens en gnutta kvar av vad som vore normalitet” skrev han häromsistens i tidningen *The Atlantic*. Det är därför som Wehner ser Trumpkritikernas omtalade videos som ”ytterligt viktiga”.

”Det stämmer att landet är uppdelat i två stenhårda block, men det är just därför som striden mer än någonsin utkämpas på det lilla fältet som swingstaterna utgör. Trump vann 2016 i de avgörande delstaterna Wisconsin, Michigan och Pennsylvania med en marginal av endast några tiotusentals röster. Det är visavi tvivlarna som *The Lincoln Project* och *Republican Voters Against Trump* organisationernas video har en stort inflytande. Tvivlare finns; i varje opinionspejling visar det sig att den amerikanska befolkningen är mycket olycklig. Coronaviruset och dess ekonomiska efterdyningar hade inte ens varit nödvändiga för att frammana den känsla av olycka som befolkningen känner idag.”

Aldrig mer några Trumpetare

Målgruppen för *Never Again Trumpers*, som bildades vid presidentvalet 2016, är mycket medvetet vald. Budskapet riktas främst mot Trumps känsligaste väljare i swingstaterna såsom förortskvinnor

och de välutbildade. Just därför att initiativtagarna är republikaner och accepteras deras videon i självaste lejonkulan; *Fox News* – den främsta nyhetskällan för de högerpopulistiska amerikanerna.

Stilen i de republikanska utspelen skiljer sig från varandra. *The Lincoln Project*, som leds av anrika republikaner, vänder sig till partikamrater och uppmanar dem att rösta på en demokratisk kandidat, vilket aldrig skett tidigare. *Republican Voters Against Trump* visar en video där republikaner säger att de ångrar att de röstade på Trump 2016 ”för den här presidenten tänker enbart på att berika sig själv”. Just för att det är videon tagna med mobiler, framstår de som autentiska och i synnerhet när vittnena inte är några Biden-fans men ändå säger klart ut att ”han är åtminstone en anständig människa”.

”Låt Biden vinna, grabben kommer bara att hålla ut en period” säger ett vittne som röstat republikanskt hela sitt liv. ”Vi får fyra år på oss att få skutan på rätt köl igen, vaska bort trumpismens lortiga fläckar och göra comeback. På Trump röstar jag aldrig mer även och de satte pipan mot mitt huvud.”

Enligt Wehner är organisationernas olika tillvägagångssätt lika nyttiga. Vad *Republican Voters Against Trump* gör är att blidka republikaner som röstat på Trump. Vi glömmer vad som hänt men vi gör inte om”et, eller, Det är klokt att lugna och klargöra att de inte sitter i något förhållande.”

Det råa konfronterande greppet hos *The Lincoln Project* kan tyckas vara tarvligt men det är enligt Wehner sinnrikt utvecklat. ”Man riktar in sig på att i minsta detalj skärskåda hur en person vill se sig själv, dvs Trump. Han tittar konstant på TV för att just se sig själv. Man bedriver alltså psykologisk krigföring, för man vet vad som retar Trump. Beskrivs han som svag och impopulär då råkar han garanterat i kramp. Han är för narcissistisk för att kunna genomskåda knepen. Man kan således inhösta korkade reaktioner varigenom Trump själv bevisar hur självupptagen han är.”

Det totala trollkriget

Men kan det vara syftet att bestrida Donald Trump med ett sätt som ibland tycks bli att man imiterar honom? Tjohoo, det totala kriget mellan trollen? Nåväl inte riktigt hävdar Wehner, men det skapar en större jämnvikt i striden.

Han påminner sig dokumentären *Hillary*, som visar hur hjälplöst Hillary Clinton efteråt reagerade på att Trump, när hon hade ordet i debatten 2016, ställde sig bakom och imiterade henne. ”Vad borde jag då ha gjort?” frågade hon sina medarbetare. ”Svar; Försvinn ur min åsyn, ditt kräk.”

Peter Wehner skrattar. ”Det är svårt att förbereda sig inför ett sammanträffande med en sociopatisk motståndare som inte respekterar en enda regel. Trump har aldrig mött människor som spelat samma fula spel som han själv gör. Det är det omvälvande i det som *The Lincoln Project* gör. Man gör vad demokraterna aldrig vågat göra; att ta på sig handskarna och skippa finliret. Jag gillar debatter, argument, principer och nyanser – inte utskällningar, generaliseringar och manipulationer. Jag menar det är beklagansvärt att metoder såsom *The Lincoln Project* nu tar till är nödvändiga. Men de är nödvändiga. Jag hoppas att bråtet som finns efter valstriden inte blir för högt. Vi är alla amerikaner, ingen är betjänt av ett permanent inbördes kulturkrig.”

Wehner är övertygad om att Biden blir nästa president. Det är för att landet är enormt nerkört, för att de flesta amerikaner är uttröttade av ett drama som pågått i över tre och ett halvt år. 2016 var många trötta på systemet såsom det var då, därför valde de en färgrik utböling istället för någon ur de ständigt en och detsamma politiska klanerna. Men Trump är sedan länge inte längre roande. Idag längtar människorna efter lite normalitet. Det är Bidens trumfkort trots hans övriga tillkortakommanden. Han måste endast framstå som anständig och normal, det räcker. Trump sjunker i popularitet vecka efter vecka just för att han gör galna utspel. Psykologiskt är han på väg att bryta ihop.”

Glömma är att förlåta

Wehner förväntar sig att många republikaner låter Trump falla, vilket betyder en valförlust. Är inte

den hållningen densamma som när många quislingar strax innan krigsslutet valde motståndsrörelsen?

”Jag är en djupt troende kristen och följaktligen ganska så förlåtande till sinnet” säger Wehner. ”Envar kan väl ge Trump sitt stöd till den 2 november bara de *inte* röstar på honom den 3 november. Tiden före presidentvalet 2016 karakteriserades av omständigheter som kan kallas förmildrande. Människorna svalde pratet att en ”framgångsrik affärsman kunde göra Washington effektivare, de frireligiösa trodde att han skulle stödja deras strävanden, hatet mot den gamla politiska klassen och framförallt mot Hillary Clinton var kompakt och många i partiet trodde att de skulle kunna hålla tömmarna på Trump. Allt visade sig vara felaktiga bedömningar men det är mänskligt att missta sig. Att på nytt välja Trump vore oförlåtligt. Jag blir spyfärdig av att höra hur s.k. kristna ledare förlöpande döljer sanningen och rättfärdiggör ett makalöst oförlåtligt uppförande. Vad för en förebild ger de den unga generationen? Var är deras egen anständighet?”

Wehner tror inte att det republikanska partiets valfiasko kan kommas över så lätt. ”Jag utgår ifrån att demokraterna också kommer att få kontroll över kongressens bägge kamrar. Skadan för det republikanska partiet kommer att vara enorm och de har själva gjort sig förtjänt att det. Mitt klander riktar jag mot att erkända ledare som Marco Rubio, Ben Sasse och Rob Portman tillät trumpismen att ta över i partiet. De var för rädda för att göra något och därigenom bär de ett ansvar för sin avvaktande hållning. Trump har förgiftat partiet; hur skall vi nu vinna tillbaka demografiskt viktiga grupper som ungdomar och kvinnor?”

Det finns, sett på längre sikt, väl chanser menar Wehner. ”Det beror naturligtvis på hur djupt nederlaget blir. För att vi på allvar ska kunna bli kvitt trumpismen kommer det att kosta. En samvetskommission blir nödvändig?” Men även om Trump internt föreläggs sin ansvarighet kommer han inte att stillatigande medge något. Han kommer att twittra och utse sig till kritikern per se. Man blir inte av med den där hur lätt som helst.”

De Standaard Weekblad (www.standaard.be) 8 augusti 2020 nr 456. sid. 26-29. (Republikeinen tegen Trump. Gevecht met gelijke wapens.) Översättning från nederländska Per-Erik Wentus.

Sök info på bl.a. Internet och Facebook över *The Lincoln Project, Republican Voters Against Trump* och *Never Again Trumpers*, som har ett flertal andra namn.

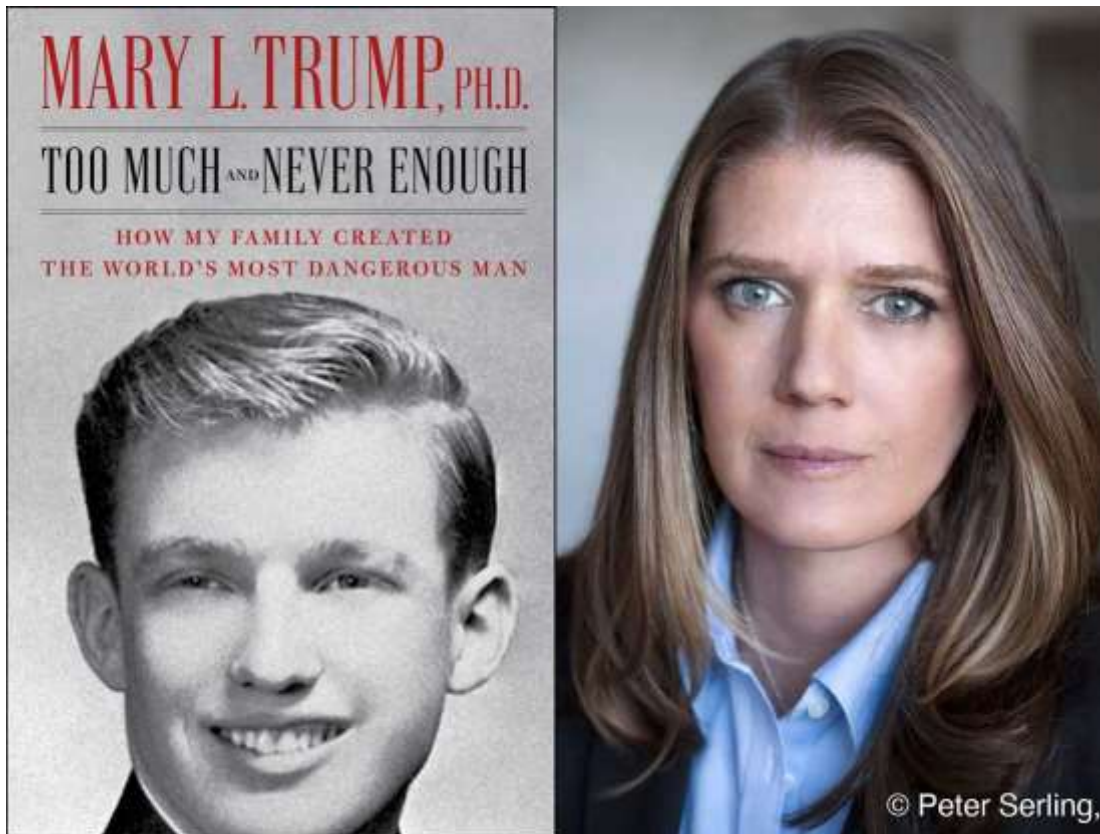
Mary L. Trump: ”Ifall han kan vinna på din död, gör han det, och glömmer sen att du dött”

Mary L. Trump är president Donald Trumps enda brorsdotter.² Hon är doktor i psykologi vilket kommer väl till pass när det gäller att ta reda på vad som utmärker farbroderns märkliga göranden och låtanden. I sin nyligen utkomna bok *Too Much and Never Enough*³ återkallar hon minnena av farbrodern Donald Trump, som med sina lögnar, sin inkompetens och narcissim har förbryllat henne hela livet. ”Detta är berättelsen om världens mäktigaste familj. Och jag är den enda av dem som vill berätta om den.”. En sammanfattning.⁴

² Se [Trump family](#) och [Trump family](#) ((Wikipedia)

³ Mary L. Trump. *Too Much and Never Enough: How My Family Created the World's Most Dangerous Man*. New York: Simon & Schuster, 2020 -240 sid.

⁴ Mary L. Trump. *Te veel en nooit genoeg. Hoe mijn familie de gevaarlijkste man ter wereld creëerde*. Översättning Ralph van der Aa. m.fl. Amsterdam: Xander Uitgevers 2020. -248 sid. Översättningen är gjord utifrån denna text.

Jag har alltid varit förtjust i mitt efternamn. När jag som barn på sjuttioalet var med på seglarläger kallade alla mig Trump. Det var jag stolt över, inte för att namnet associerade till makt och fastigheter (då var min familj okänd utanför Brooklyn och Queens), utan för att klangen i det tilltalade mig och passade en tuff sexåring som inte var rädd för något eller någon. På åttiotalet när jag studerade och min farbror Donald redan hade börjat döpa sina byggnader på Manhattan efter sig själv, började känslan visavi mitt efternamn att bli mer komplicerad.

Trettio år senare, den 4 april 2017, satt jag på ett Amtaktåg i en ljuddämpad kupé på väg till Washington för en familjemiddag i Vita Huset. Jag hade tio dar innan fått inbjudan via e-mejl till festen, i ära för min faster Maryanne som fyllde 80 år och faster Elizabeth som firade sin sjuttiofemte årsdag. Deras yngre bror Donald satt sen januari det året i Vita Huset.

När jag steg in på Union-stationen med sitt kuperade innertak och sitt svartvita marmorgolv kom jag mot en försäljare som med sin åsna sålde rockmärken. På dem såg jag mitt efternamn i en röd cirkel med texten Deportera Trump, Dumpa Trump och Trump en sate. Jag tog på mig solglasögonen och snabbade på.

Jag tog en taxi till Trump International Hotel, där familjemedlemmarna skulle tillbringa natten. Efter att ha skrivit in mig gick jag genom hotellfoajén och tittade upp mot glastaket och den blå himmeln. Runt om hängde ljuskronor av kristall från en tvärbalk. De spred ett dämpat ljus. På den ena sidan stod grupper av länsstolar, kanapéer och soffor i kunga- och pastellblått eller elfenbensfärgade – på den andra sidan fanns stolar och bord som var grupperade runt en stor bar där jag och min bror Frederick Crist Trump III, som sen barnsben kallades Fritz, skulle mötas.

Jag hade förväntat mig att hotellet skulle vara mer vulgärt och kitschigt. Det var det inte. Rummen var smakfullt inredda men jag såg överallt istället mitt efternamn. Det var TRUMP-schampo, TRUMP-hårtork, Trump-tofflor, TRUMP-duschhuvor, TRUMP-skokräm, ett TRUMP-sömnadsset och en TRUMP-badrumsrock. När jag öppnade kylskåpet tog jag ut en flaska vitt TRUMP-vin och svalde den genom min Trump-hals så att alkoholen kunde strömma via mina Trump-ådror till smakcentret i min Trump-hjärna.

En timme därefter mötte jag brorsan och han fru Lisa och lite senare resten av familjen. När vi alla

var samlade gick vi ut och möttes av Vita Husets säkerhetsvakter som på en höft fördelade oss på två vita bussar som Vita Huset sänt. När vi tio minuter senare körde in på den södra gräsplanen kom två säkerhetsmän som kontrollerade bussarnas underrede innan vi kunde köra vidare. Vi stannade efter en kort sträcka framför en säkerhetskur intill den östra flygeln och steg ut. Vi gick in en efter en varvid våra namn ropades upp i tur och ordning, gav ifrån oss våra mobiler och väskor och fick gå genom en elektronisk säkerhetsport.

När vi en gång var inne i Vita Huset gick vi i grupper om två till tre längs långa gångar förbi fönster som vette mot trädgårdar och gräsmattor och enorma målningar på tidigare *first lady's*. Jag stannade en stund helt tyst framför porträttet av Hillary Clinton och frågade mig, inte för första gången, hur kunde det ske.

Jag hade inte tidigare föreställt mig att jag kunde besöka Vita Huset och inte under de omständigheter som nu rådde. Allt tycktes helt överkligt. Jag tittade mig omkring. Byggnaden var elegant och ståtlig och jag stod inför att träffa min farbror, som bodde här, för första gången på åtta år.

Vi gick från dessa något dunkla gångar via pelargången till rosenträdgården och stannade framför det Ovala rummet. Genom de öppna dörrarna kunde jag se att det pågick ett sammanträde. Vice-presidenten Mike Pence stod lite avsides men ordföranden för representanthuset Paul Ryan, senator Chuck Schumer och omkring tio kongressledamöter och stabsmedlemmar samlade sig runt Donald som satt bakom det berömda Resolute Desk. Ovala rummet var mindre, men också inte så intim som jag hade tänkt mig.

”Får jag er uppmärksamhet för en stund” frågade Vita Husets fotograf med en gladlynt stämma. Det var en ung liten kvinna klädd i en mörkare byxdress. ”Vill ni ställa er bredvid varandra så att vi kan ta ett par foton innan vi går upp?” Hon instruerade oss att ställa oss invid Trump som ännu inte hade stått upp från sitt skrivbord. Fotografen höjde kameran och sa ”ett, två, tre *smile*”.

Efter att fotona hade tagits stod Donald äntligen upp. Han pekade på ett inramat fotografi av min farfar som stod på ett bord bakom skrivbordet och vände sig mot sin äldsta syster; ”Titta Maryanne, tycker du inte att det är ett praktfullt foto av pappa?” Det var samma foto som hade hängt på väggen i biblioteket i farfars och farmors hem. Farfar var på fotot en ung man med mörkt hår, som dock redan hade börjat glesna. Han hade mustasch och en livfull blick, som jag hade sett bli mindre intensiv när han blev dement. Vi hade alla sett fotot många gånger förut.

”Kanske borde du även ha ett foto av farmor” föreslog Maryanne. ”Det är en fantastisk idé” sa Donald som om han aldrig tidigare hade tänkt tanken. ”Se till att nån fixar till det.”

Vi blev kvar i det Ovala rummet några minuter och satte oss i tur och ordning bakom det stora Desk-skrivbordet. Min bror tog ett foto av mig och när jag senare tittade på det såg jag min farfar sväva som en ande bakom mig.

En storm i full styrka

Vita Husets historiker anslöt sig till oss när vi steg ut ur det Ovala rummet och vi påbörjade en rundtur som slutade i Executive Recidence på andra våningen, där vi skulle äta. Vi gick genom Lincoln Bedroom och till min förvåning såg jag ett halvätet äpple ligga på ett av nattduksborden. Samtidigt som historikern berättade vad som genom åren hade tilldragit sig i rummen pekade Donald av och till med sitt långfinger och sa ”Detta rum har aldrig sett så väl ut sen Washington bodde här”. Historikern var finkänslig nog att inte säga att Vita Huset togs i bruk först efter Washingtons död. Därefter gick gruppen via gången till Treaty Room och Executive Dining Room.

Donald stod i dörröppningen och hälsade oss välkomna. Jag var en av de sista. Jag hade inte innan hälsat på honom och då han såg mig pekade han på mig och sa med ett förvånat uttryck: ”Jag hade särskilt bett om att du skulle närvara”. Det sa han ofta för att charmera folk och han var driven nog att tillrättalägga det allt utifrån situationen, vilket var imponerande eftersom jag visste att det inte var sant. Han öppnade armarna och för första gången i mitt liv kramade han mig.

Det första jag noterade i middagssalen var hur vacker den var; praktfullt glänsande träpanel, förtjusande kuvert, placeringskortet och menyn (isbergssallad, potatispuré, – en fast sed hos familjen Trump – och en wagyubiff) skrivet i sirlig skönskrift. Servitörer gick runt med flaskor av rött eller vitt vin. Äkta vin inget TRUMP-vin. Det hade jag inte förväntat mig. Jag hade aldrig tidigare i hela mitt liv varit med på att det skulle serveras alkohol vid familjesammankomster. Hos farfar bjöds det enbart på cola och äppelsaft.

Medan efterrätten serverades ställde sig Donalds yngsta broder Ronald upp med ett vinglas i handen. ”Det är en stor ära att vara här i närvaro av Förenta staternas president” sa han. ”Tack, herr president, för att vi får fira våra systrars födelsedag här.”

Jag tänkte tillbaka på den senaste gången som familjen firade farsdag i Peter Luger Steak House i Brooklyn. Även då hade Donald och Rob suttit bredvid varandra och jag rakt emot dem. Utan förklaring vände sig Donald då mot Rob och sa: ”Titta.” Han blottade sina tänder och pekade på munnen sin. ”Vad” hade Rob frågat; Donald hade enbart hållit munnen öppen och pekat än uttryckligare på den. Rob fick en nervös blick i ögonen. Jag hade ingen som helst idé om vad det gällde men jag tittade på med nöje samtidigt som jag drack min cola.

”Titta då” sa Donald med vidöppen mun. ”Vad tycker du?” ”Vad menar du?” Rob kände sig uppenbart förvirrad. Han tittade sig omkring för att försäkra sig om att ingen tittade och viskade till Donald: ”Har jag nåt mellan tänderna”. Då det stod skålar med spenat på bordet var det inte så uteslutet. Donald hade stängt munnen och slutat peka med fingret. Hans föraktfulla uttryck sammanfattade deras relation. ”Jag har blekt mina tänder” sa han torrt; ”Vad tycker du”.

Efter Robs korta tal gav Donald honom samma överlägsna blick som han hade gett honom tjugo år tidigare i Peter Luger Steak House. Därefter gav Donald, med cola light i handen, några pliktskyldiga kommentarer om systrarnas födelsedag.

När det var Maryannes tur sa hon ”Jag vill tacka er för att ni har rest så långt för att komma och fira våra födelsedagar.” Mycket har hänt sen Freddy den kvällen hällde en skål potatispuré över huvudet på sin yngre bror Donald för att var en sådan rackarunge. En och var som väl kände till purélegenden skrattade – alla utom Donald. som strax därefter slog armarna i kors och med en avvisande blick satt och lyssnade såsom han alltid gjorde när Maryanne satte igång och berättade. Han var arg som om han hade varit den 7-årige pojken. Min fars förnedring av Donald gjorde honom fortfarande ont efter alla dessa år.

Så snart vi var färdiga med efterrätten steg alla upp. Vi hade knappt två timmar innan kommit till det Ovala rummet, men måltiden var över och det var tid att åka. I allt hade vi tillbringat dubbelt så lång tid i Vita Huset som vi någonsin hade spenderat på tacksägelsedagarna och jularna i farfars och farmors hem. Men det var mindre tid än vad Donald kom att tillbringa med Kid Rock, Sarah Palin och Ted Nugent två veckor senare.

Någon föreslog att vi envar skulle fotograferas tillsammans med Donald (men inte med hedersgästerna). När det var min tur log Donald till och höll upp tummen sin. Jag kunde se att han verkligen var uttröttad. Han visade alla tecken på det, trots sin muntra fasad. ”Låt dig inte överrumplas” sa jag till honom då min bror tog fotot. Kort innan familjemiddagen hade han på stubben avskedat sin första nationella säkerhetsrådgivare och hans presidentskap började visa sina första sprickor.

Donald stack ut hakan och bet ihop käkarna och såg med en gång ut som min farfar. ”Ingen kan överrumpla mig” sa han. Men jag såg att Donald var spänd på ett sätt som han aldrig hade varit tidigare. Allteftersom han, de tre åren, sen dess har stått under än större tryck har sprickan mellan den nödvändiga kompetensen att leda ett land och hans egen oförmåga till det blivit allt djupare, så att även hans vanföreställningar har blivit än tydligare.

Många amerikaner om inte alla var fram tills nu, beskyddade mot de allra första konsekvenserna av hans sjukliga hänförelser, för att ekonomin var stabil och det talades inte om någon allvarlig

krissituation. Den okontrollerbara coronapandemin, en begynnande ekonomisk kris, den ökade ojämnligheten som följde på de politiska inriktningarna som fördjupades tack vare Donalds förkärlek för splittring och den förödande osäkerheten om landets framtid, utgjorde tillsammans katastrofens storm i dess fulla styrka och min farbror är tvivellöst långt ifrån den som var utrustad till att leda allt på rätt sätt. För det hade det fordrats mod, en stark personlighet, respekt för sakkunniga och ett självförtroende att ta ansvar, erkänna felsteg och kunna förändra kursen.

Kvinnohat och ilska

Under månaderna efter valet 2016 följde jag tvångsmässigt nyhetssändningarna och tittade jämt och ständigt på min twittter. Jag var mer än orolig och kunde inte koncentrera mig på annat. Inget vad Donald gjorde förvånade mig men jag blev mycket häpen över hur snabbt och vitt han lät sin innersta impuls att ljuga få härja fritt. Det började med lögnen om hur många som deltog när han svor presidenteden och klagomålen över hur han bemöttes, till hans tillbakadraganden av miljöskydden och hans inriktning på att nedrusta Obamacare i att göra det omöjligt för miljoner människor att kunna betala en sjukvård och därutöver hans rasistiska inreseförbud för muslimer. Jag behöver bara se Donalds ansikte eller höra mitt efternamn för att jag ska föras tillbaks i tiden när min far, Donalds bror fick lida så svårt av farfaderns nedvärdering och brodern Donalds grymhet att han till slut dog. Det skedde när han endast var 42, jag 16 år. Förskräckelsen inför Donalds grymhet blev än värre av faktumet att hans handlingar nu var officiell amerikansk politik, som hade sina följder för miljontals människor.

Donald har alltid levt i den atmosfär av tvedräkt, som fadern skapade i familjen, och av förmågan att dra fördel därav. Detta är ödesdigert för landet, liksom det var för min far. Livet förändras för oss alla medan Donald på intet sätt har något besvär av det. Det förminskar vår förmåga att vara vänliga eller att tro på överseende, begrepp som för honom aldrig haft någon betydelse. Hans regering och dess politik är fullständigt inpyrt av Donalds agg och övermod. Vad som gör allt värre är att han har ingen som helst insikt i historia, elementära principer, internationell politik, diplomati eller vad det nu kunde vara och han aldrig sett det som behövt att skaffa sig de kunskaperna.

Han ser på alla samhällseliga angelägenheter och på alla fördrag som Amerika ingått endast i termen av pengar, precis så som hans fader lärt honom. Regerandet ses både visavi kostnaderna och vinsterna endast i ekonomiska termer som om landets skattebörda vore hans personliga sparbörda. För honom betecknar varje dollar som måste avvaras en personlig förlust medan varje dollar som sparas betyder för honom en personlig vinst. Mitt i detta skamlösa överflöd kan således en person via alla möjliga maktmedel och genom att profitera där han kan gynna sig själv och under vissa betingelser även hans närmsta familjemedlemmar, de bästa vännerna och de som pratar rätt och väl. Resten av befolkningen kommer aldrig att ha tillräckligt för att få det att gå ihop och det var på exakt det sättet såsom min farfar drev på familjen och den omgivning han kom i kontakt med.

Idag gäller något mycket mera. Det handlar bokstavligen om liv och död. För första gången i Donalds liv kan hans fel inte förbigås eftersom vi alla hotas av dem. Han har i min farfars efterföljd och med sina bröders och systrars tysta medansvarighet förintat min far. Jag kan inte låta honom göra detsamma även gentemot mitt land.

Även om Donald inte i grunden har förändrats står han sen han blev president idag allt mer under ett yttre tryck. Det gäller inte om det vad presidentskapet i sig innebär för han gör egentligen ingenting – förutom att titta på tv och twittra förolämpningar. En stor del av hans påfrestningar utgörs av hans ständiga strid i att avleda alla och envar från faktumet att han inte vet ett jota om politik, medborgerliga rättigheter eller normal anständighet. Han är helt enkelt oförmögen att reda ut sina problem eller att korrekt sopa igen spåren efter sig.

I en artikel i *The Atlantic* skrev Adam Serwer att för Donald handlar allt om brutalitet. För hans fader var det otvivelaktigt så. Ett av de få glädjeämnen som min farfar hade förutom att tjäna pengar var att förnedra andra. Han var i varje situationen övertygad om att han hade rätt och det ansåg han

avgjordes av hans förbluffande framgång förutom av hans överlägsenhet, vilket betydde att varje utmaning utan krus och prut måste omedelbart bestraffas och utmanaren sättas på plats. Det var vad som skedde då Donald och inte hans äldre bror min far utsågs till ledare för Trump Management.

Donald har till skillnad från min farfar alltid varit tvungen att slåss för att anses vara den givne. – såsom den lämpligaste efterträdaren till farfar, som fastighetsmäklaren eller kasinomagnaten och nu som boende i Vita Huset men som aldrig kan undkomma misstanken att han egentligen inte var den ”rättmätiga vinnaren”. I samma mån som Donalds misslyckanden hopades, trots det återkommande – ofta måttlösa – ingripandet från min farfar förändrades inte hans strid att bli esset, eftersom han aldrig kunde bli det, utan det blev till ett system som bestod i att ingen efteråt skulle kunna säga att han Donald inte hade uppnått målet legitimt och av egen kraft.

Till en del är hans brutalitet ett medel att avleda, både oss andra liksom honom själv, att se det fulla omfånget av hans misslyckanden. Ju mer iögonfallande hans missar är ju större är hans brutalitet.

Donald har alltid vetat att komma ifrån sakens kärna med att dra till med generaliseringar. (”Tro mig, jag vet mer om [fyll i det som passar] än nån annan”, eller den andra återkommande utsagan; ”Ingen vet mer om [fyll ...] än jag”). Han må orera om kärnvapen, handel med Kina eller andra saker och ting som han inte vet något om. Han får nästan aldrig ett mothugg när han prisar mediciner mot coronaviruset som ännu inte har testats eller när han ger en absurd och förändrad historieskildring vari han hävdar att aldrig ha gjort nåt felaktigt och att inget är hans skuld. Presskonferenser har ersatts av *chopper talks* [ett löst snackande] där han kan undvika obehagliga frågor med att hänvisa till att han inte kunde höra pga oljudet utifrån.⁵

Presskonferenserna om pandemin blev 2020 snabbt förändrade till minikampanjer fulla av självtillräcklighet, demagogi och stövelslickande. Under mötena nekade han till att några som helst fel hade begåtts som redan hade kostat tusentals människoliv. Han ljög om framgångar och gav de människor, som hade räddat människorna som han hade utsatt för virusfaran, skulden fastän det var Donalds regering som inte i tillräckligt antal hade gett dem den erforderliga apparaturen. Även nu när hundratusentals amerikaner är sjuka och dör döljer han allt med att kalladet en seger och ett bevis på hans förbluffande ledning. Och kunde någon tänka sig att han vore allvarsam och svårmodig inför faktumen då drog han till med nån vits om att hoppa i säng med nån modell och lade till på köpet en lögn om hur många det är som följer honom på Facebook.

Vi bör komma ifrån föreställningen att Donald har en ”genial insikt” i hur man politiskt ska umgås med media, att han följer en strategi. Han har ingen strategi – det har han aldrig haft. Bortsett från överraskningen i valet som blev en ”seger”, som sett i det gynnsammaste utfallet var pga hans fördel och som sett i det minst gynnsamma utfallet var illegitim. Donald har aldrig begripit sig på tidsandan, dvs hans skräll och oförskämdheter svarade mot uppfattningen hos bestämda skikt i befolkningen. Vad än resultatet hade blivit av hans kampanj 2016 hade han ändå gjort vad han gjorde, för hans lögn, hans skicklighet i att inrikta sig på den svagaste länken, hotandet och att så oenighet, är det enda han kan. Han är lika lite förmögen att rätta sig efter förändrade omständigheter som han är förmögen att bli ”presidentisk”. Han använde sig av en tillräcklig dos av kvinnohat och fräsch brutalitet – i det har han alltid varit superb.

Donald uppfattar vart ogillande och varje tillrättavisning som en personlig utmaning och förvärrar satsen eller handlingen för vilket han fått kritik för, som om kritiken gav honom rätten att uppföra sig än värre. Fadern hans satte värde på Donalds halsstarrighet för det gav prov på hur han ville se sin son. Femtio år senare innebär detta en bokstavlig död för människor pga hans katastrofala beslut och ödesdigra överksamhet. Medan miljoners liv står på spel tar han beskyllningarna om att regeringen försummade att sända nödvändig apparatur i tid som en personlig beskyllning och hotar att delstater, vars guvernörer inte har gett honom ära och berömmelse, inte kommer att få pengar och livsräddande apparatur.

⁵ *Esquire.com* (New York) 26 nov. 2019. Jack Holmes. Trump's 'Chopper Talk': What Is It and Why White House Press Corps Goes to Get Rileally Abused by Donald Trump.

Det positiva som gift

Den 9 november 2016 väcktes en del av mitt missmod av övertygelsen att Donalds brutalitet och inkompetens skulle komma att kosta människoliv. Jag antog då att det skulle komma att ske genom en katastrof vilken han själv hade varit orsaken till, så som ett krig som kunde ha undvikts men som han provocerat fram eller som han letts in i. Jag kunde inte uppskatta hur mycket människor hans värsta instinkter och infall det kunde komma att kräva som när myndigheterna våldförde sig på flyktingsbarnen vid den mexikanska gränsen. Jag kunde inte heller förutse den världsvida viruspandemin varigenom en hel värld kunde se hur känslolös han var gentemot andra människors liv.

Donalds första reaktion på coronaviruset bekräftade hans behov av att minimalisera sin negativitet kosta vad det kosta ville. Rädsla – ekvivalenten för svaghet i vår familj – är för honom lika användbar idag som när han var barn. När än svårigheterna är så stora och hans superlativ inte längre räcker till för att beskriva situationen eller det sätt som han reagerar på den, måste i sig vara något unikt även om de är absurda eller rent galna. ”Ingen” kunde ha förutsett en pandemi sa hans egen hälsominister men han hade redan ett par månader innan viruset var på topp i Washington låtit undersöka, med simulationer, hur den skulle kunna utveckla sig. Varför gjorde han det? Av rädsla naturligtvis.

Om Donald höll igen i sina tal under januari, februari och mars var det inte av hans självupptagenhet eller av rädslan som ovan, utan av rädslan om att visa sig svag och ge intrycket av att väcka en rädsla hos folk, därför måste allt bli ”fantastiskt” ”praktfullt,” och ”perfekt”. Det ironiska i hans underlåtenhet, med sanningen framför ögonen, är att detta ledde till än värre felbeslut. Det hade kunnat bli att hundratusentals människoliv hade räddats och att världens rikaste land hade kunnat förintia viruset. Donald skulle aldrig erkänna något sådant istället gör han allt för att flytta målstolparna för att mygla bort bevisen och om att övertyga sig själv att han gav ett bättre ledningsresultat än vad någon annan hade kunnat göra eftersom bara ett par hundratusen människor dog istället för två miljoner.

Donald hade faktiskt lätt kunnat stiga fram som hjälten. Människor som hatar honom och har kritik mot honom skulle ha förlåtit honom och sett mellan fingrarna för hans oräkneliga vidriga handlingar ifall han helt enkelt hade bett någon hämta handboken från arbetshyllan, om hur man bemöter en pandemi, där den stått sen regeringen Obama. Ifall han hade varnat de berörda instanserna och delstatsregeringarna efter informationerna att viruset var ytterligt smittsamt, förorsakade höga dödstal och inte var lätt att bemästra. Ifall han hade åberopat lagen om Defence Production av år 1950 och igångsatt produktion av personliga skyddsmedel, respiratorer och annan nödvändig apparatur för att förbereda landet inför ett värsta scenario. Ifall han hade gett berörd läkarvetenskapspersonal tillåtelse att hålla dagliga presskonferenser, där fakta hade presenterats klart och entydigt ärligt. Ifall han hade ombesörjt att en entydig hierarkisk samordning mellan berörda instanser inrättats. De flesta stegen i detta hade kostat honom en överkomlig möda. Det hade fordrats ett par telefonsamtal likaså tal och resten hade han kunnat delegera. Han hade kanske anklagats för stor försiktighet men de flesta amerikaner hade förblivit friska och många fler än nu hade behållit livshanken. Fast istället för detta tvingades delstaterna att inköpa nödvändig utrustning från privata firmor till ett högt pris. Medan tusentals amerikaner dog i ensamhet jublade Donald över vinsterna på börser. Medan min far låg döende satt brodern Donald på bio. Ifall han kan vinna på din död, gör han det, och glömmer sen att du är död.

När pandemin var inne på fjärde månaden och dödsantalet hade stigit till sitt tiotusende tog en kritik vid i media över Donalds brist på medkänsla med de överlevande och deras närmaste kära som de fått lämna. Det enkla faktumet är att Donald intill sitt innersta inte är i stånd att se andras lidande ens mitt framför ögonen. Han skulle finna det långtråkigt ifall vi berättade om dem bland oss som vi förlorat. Ifall han skulle vidkännas existensen av Covid-19-virusoffer skulle han bli tvungen att känna sig sammanlänkad med de svaga, med en egenskap som han sen barnsben lärt sig förakta.

Ifall Donald tog sitt ansvar skulle han kunna ges skuld för det skedda. För Donald har det enda valet

alltid varit att vara positiv och utstråla kraft, (hur missledande det än vore) därför att något annat för honom, hade betytt att han hade tecknat sin egen dödsdom. Min fars korta levnad är ett av bevisen härför. Det är den giftiga positiviteten som hans far påtvingade i synnerhet sin borttynande fru att tåla när hennes äldsta son låg för döden och även formade psyket för sin favoritson Donald J. Trump och skadade honom obotligt.

”Allt går fantastiskt. eller?”

Ur *Humo*. Onafhankelijk weekblad. (Antwerpen). 18 augusti 2020 Nr 4172., sid 26-31. ('Als hij van je dood kan profiteren, zal hij dat doen, en daarna vergeten dat je dood bent'). Översättning från nederländska och noter Per-Erik Wentus.